

Ярослав

22

виходить
з листопада
2004 року

Студентська газета філологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

Найбільше і найдорожче добро в кожного народу - це його мова... (Панас Мирний)

СВЯТКУЄМО

Університет святкує ювілей

ст. 2

20 січня 2011 року відбулася Урочиста академія з нагоди відкриття ювілейного року-350-річчя Львівського національного університету імені Івана Франка, на якій було підсумовано значні досягнення нашої alma mater.

БУДЬМО ЗНАЙОМІ!

Галина Крук

ст. 4-5

ВИДАТНІ ПОСТАТІ
СУЧАСНОСТІ

«Тяжка доля
в еміграції»

ст. 10

Європейська Хартія - зашморг для української мови

Уже 15 років «Європейська Хартія регіональних мов або мов меншин» існує в українському контексті. Протягом цього часу документ був неоднозначно трактований в Україні. Тому мета статті – пояснити ідею та функції Хартії, визначені в Раді Європи та їх спотворення в українському контексті.

Зазначимо, що Хасан Бермек, співробітник секретаріату Ради Європи з питань імплементації Європейської Хартії регіональних мов або мов меншин стверджує: «Під час розробки нашої Хартії ситуація в Західній Європі не передбачала такого розвитку подій, який ми спостерігаємо нині в Східній Європі і, зокрема, в Україні». Отже, Хартія – документ, який створювався не для України.

Важливо зрозуміти, чому Хартія як міжнародний документ таки існує в українському законодавстві, й до того ж зумовлює виникнення стількох непорозумінь і конфліктів: як в законодавстві, так і в житті українців. (продовження на ст. 8-9)

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Свято Краси «Міс філологічного факультету-2011»

ст. 6-7

Університет святкує ювілей

В актовій залі Університету зібралася вся університетська еліта та керівна верхівка Львова. Зокрема таку почесну для навчального закладу дату прийшли вшанувати голова Львівської обласної державної адміністрації Михайло Цимбалюк та мер нашого міста Андрій Садовий. Не забув про ювілей і Віктор Янукович, який, на жаль, не зміг до нас завітати. Його вітальне слово з нагоди 350-річчя університету виголосив М. Цимбалюк. Президент сподівається, що Львівський університет і надалі формуватиме відповідальну еліту, яка зможе забезпечити потреби української економіки.

Першим на Вченій раді з доповіддю виступив Іван Олександрович Вакарчук. Відкриваючи засідання, він заявив, що завдяки діяльності Львівського університету Україна утвердилася як європейська держава. Ректор висловив невдоволення тим, що українську мову сьогодні

намагаються замінити «мовою міжнародного спілкування». Неодноразово у промові професор Вакарчук згадував таких відомих в історії України випускників Львівського університету, як Іван Франко, Євген Коновалець, Лесь Курбас та ін. Іван Олександрович також акцентував увагу на співпраці нашого навчального закладу з установами інших держав, про що свідчить велика кількість міжнародних проектів. Керівництво Університету постійно організовує закордонні відрядження і спрямовує туди близько тисячі співробітників. Приблизно така ж кількість зарубіжних гостей є і в нас. Великим досягненням Львівського університету, на думку ректора, є те, що в стінах нашої alma mater сьогодні вивчають понад тридцять мов, причому наш навчальний заклад єдиний, де вивчення латинської мови є обов'язковим для всіх студентів. До привітань долучився також Андрій Садовий. У своїй промові мер Львова висловив побажання студентам завжди залишатися таки-

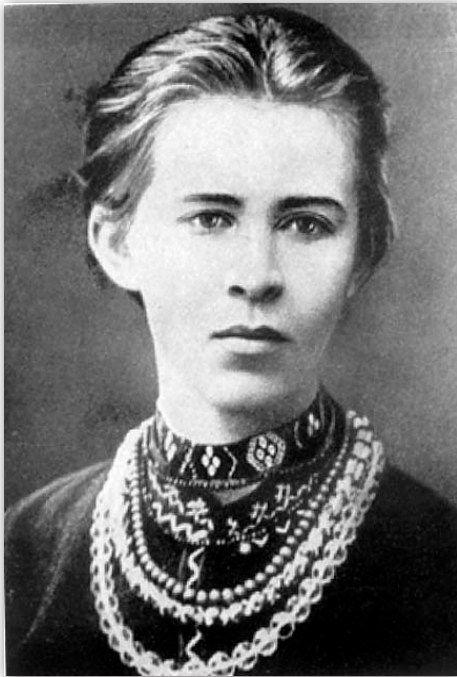
ми ініціативними та сміливими.

Проте не лише вітальні слова звучали на Вченій раді. З нагоди такого свята Національний банк України випустив дві монети, на яких зображено головний корпус університету та його герб. Також незабаром планують випустити марку з нагоди 350-річчя Львівського університету. На святковому концерті виступили всі співочі колективи Університету. Студентський та український гімн виконали чотири зведених колективи: ансамбль пісні і танцю «Черемош», капела бандуристів «Зоряниця», хори «Ліра» та «Прометей». Славетний гімн «Вічний революціонер» звучав із уст хору факультету культури і мистецтв.

Заходи з нагоди ювілею Університету не закінчуються, оскільки відбуватимуться упродовж року. Детальну інформацію щодо проведення урочистостей з нагоди 350-річчя Львівського університету можна знайти на сайті ЛНУ: www.franko.lviv.ua

Христина ПАРУБІЙ

140 років від Дня народження Лесі Українки

Знаменний той день, 25 лютого 1871 року, коли на світ з'явилась Лариса Петрівна Косач, відома як Леся Українка. Її ім'я увійшло у свідомість поколінь та закарбувалось у серцях багатьох. Сьогодні Лесю Українку знають у всьому світі, її твори перекладають багатьма мовами. Це людина, яка завжди закликала до боротьби за волю, за справедливість.

Та далеко не кожному відомо, наскільки важкий шлях довелося пройти поетесі, щоб здобути визнання та любов співвітчизників.

Леся була дуже обдарованою дитиною: гарно малювала, грала на фортепіано. Мала можливість читати в оригіналі твори кращих письменників світу, оскільки добре володіла десятима мовами. У дев'ятнадцять років написала підручник з історії народів Давнього Сходу.

Та в житті поетеси з'явилися обставини, які кардинально змінили долю дівчини. Лесі поставили діагноз "туберкульоз кісток", а згодом - важка операція руки. Найболючішим стало прощання з інструментом, якому поетеса присвятила елегію "До мого фортепіано". Недуга прикувала дівчину до ліжка, не дозволяла ходити до школи. Незважаючи на всі перешкоди, Леся належала до найосвіченіших людей свого часу.

Уперше поезія Лесі Українки з'явилася 1884 року у львівському журналі "Зоря", де було надруковано вірші 13-літньої поетеси "Конвалія" і "Сафо". А вже з 1895 року ім'я Лесі Українки стало широко відомим.

Відчутно погіршувалося її здоров'я. Вона була змушена покинути Україну і оселитись у краях з м'якшим кліматом. Як відомо, людина, яка виїжджає за океани, - міняє небо, а не душу, так і Леся продовжувала творити навіть за межами Батьківщини. У творах письменниці пишається волелюбністю свого народу. Поетесі ненависне все, що прагне поставити людину на коліна, все, що

знесилує її в боротьбі. І лише героїзм є найбільшою можливістю для людини залишатися людиною.

Мабуть, незабутній слід у серці кожного залишила "Лісова пісня" - один з найкращих творів Лесі Українки. Світова література не знає іншої такої драми, котра за глибиною думки, яскравістю і чарівністю образів, за повнотою відтворення єдності людини з природою рівнялася б з "Лісовою піснею". Леся Українка поєднала фантазію з дійсністю, буденне життя із світлими поетичними мріями. В образі Мавки Леся Українка зобразила борця за волю, за щастя людей, показала той час, коли людина позбудеться будь-якого прояву духовного і фізичного рабства і "дорівнюється" своїм життям до себе самої.

Поетична спадщина Лесі Українки надзвичайно велика. З-під пера поетеси вийшли збірки «На крилах пісень» (1893 рік), «Думи і мрії» (1902 рік), «Відгуки» (1913 рік). В останнє десятиліття свого життя (1903-1913 роки) вона написала ще понад сто віршів, половина з яких за життя автора не друкувалася. Серед них «Дим», «Пісні про волю», «Мріє, не зрадь...» та інші.

Низький уклін та глибока шана великій українській поетесі! Немає сумніву, що майбутні покоління всевітнім визнанням увінчають геніальну дочку українського народу.

Ольга МЕЛЕХ

«Політ на гойдалці із заплученими очима»

До Дня всіх закоханих книгарня «Є» та львівська творча молодіжна формація «Літературний Вінегрет» влаштували поетичні читання «Політ на гойдалці із заплученими очима».

Як приємно бути закоханим і гойдатися десь там, над землею, «зверху» всього щоденного, тримаючи за руку ту людину, яку відчуваєш. Ти знаєш про її присутність у твоєму

польоті, бо без неї польоту не було б.

- Хто штовхає гойдалку? - Почуття. - Скільки воно триватиме? - Доки ви рівноспільно відчуватимете одне і теж.

Вірші читали:

Світлана Корчагіна,

Галина Хома,

Роман Тарнавський

та творчі друзі угруповання:

Юлія-Ванда Мусаковська,
Арсеній Барзелович,
Іван Непокора.

Що ж, кожен сам творить історію свого польоту. У когось вона з нотками комедії, в когось з нотками драми, а в деякого вона поетична.

Соломія КОВАЛІВ
Катерина ФІГУРА

Галина Крук - поетка, літературознавець, перекладач. Народилася 30 листопада 1974 у Львові. За освітою — філолог-медієвіст. У 2001 році захистила дисертацію на тему «Українське низове бароко: поетика стилю і жанру». Авторка поетичних збірок «Мандри у пошуках дому», «Сліди на піску» та «Обличчя поза світлиною», а також численних публікацій у літературній періодиці. Поетичні та прозові твори поетеси перекладені англійською, німецькою, шведською, російською, польською, литовською, сербською, хорватською, португальською та іншими мовами. Авторка двох книжок «Марко мандрує довкола світу» і «Найменший», що перекладені п'ятнадцятьма мовами. Лауреат літературних конкурсів «Гранослов» і «Привітання життя» ім. Б.-І. Антонича. Стипендіат програм «Gaude Polonia» міністра культури Польщі, Nomines Urbani на Віллі Деціуша у Кракові та Балтійського центру письменників і перекладачів на острові Готланд. Член Асоціації українських письменників та Українського ПЕН-Клубу. Перекладає з польської, російської та білоруської мов. Живе у Львові, викладає літературу у Львівському національному університеті імені І.Франка.

Галина Крук, охоче погодилась відповісти на декілька запитань.

Пані Галино, академічна атмосфера університету сприяє творчості чи навпаки?

І так, і ні. Намагаюся підходити до викладання творчо, а до власної творчості вимогливо, а це завдання підвищеної складності. З одного боку, викладання вимагає прививати певні стереотипні уявлення про літературу, сформувати такий погляд, у якому враховано думку не одного покоління науковців, натомість сам процес творення, у моєму розумінні, передбачає внутрішній бунт, бажання побачити світ по-новому, так, як це відкривається тільки мені. От і виходить гримуча

суміш – дуже багато внутрішніх зусиль і часу доводиться затрачати на те, щоб вилізти з-під усіх цих теоретичних надбудов, знань і уявлень про літературу на відкритий для творення простір. У певному розумінні «обнулитися», повернутися до себе самої. Це щось на зразок того, як дорослому повертатися в дитинство. Часом здається: якби я була фізиком, то бути «ліриком» мені було б набагато простіше. Але тоді, напевно, я була б зовсім інакшим «ліриком», ніж зараз.

То що ж власне сформувало поетку Галину Крук?

Усе, з чим так чи інакше доводилося в житті мати справу, весь той досвід проживання життя, освоєння простору, школа з усіма її позитивами й негативами, все побачене, почуте, прочитане і т.д. Як розумію, ваше питання стосується насамперед оцього «прочитаного». Я з дитинства люблю читати, мені подобається сам процес читання доброї книжки. А навіть ще до того, як я навчилася читати, пригадую, мама мені багато читала, особливо поезії – починаючи від суто дитячих віршиків Наталі Забіли, Оксани Сенатович, Володимира Лучука, Миколи Вінграновського аж до зовсім недитячих Лесі Українки чи Тараса Шевченка. Бабуся, біля якої я зростала, годинами читала Шевченка з пам'яті, я виросла з тим, що так і має бути. Напевно, саме це задало найперший і найосновніший поштовх руху по житті і сформувало ті перші уявлення про світ, у якому не могло не бути поезії. І ставлення до цієї поезії було уважним і поважним, хоч вона й не належала до фізіологічно-гастрономічного мінімуму. Іншою такою звичною річчю з мого дитячого оточення (а мені пощастило вирости в родині, яка мала кілька поколінь вглиб) був потяг до творення, якась така особлива атмосфера, коли всі щось творили – вже згадувана бабуся Катерина могла і віршика скласти просто так для забави, і пісню «з нічого» заспівати, і сукню скроїти і пошити, і сорочку вишити, і коровай з пташками спекти, а прабаба Оленка вишивала килими з такими фантастичними квітами, що вони в мене й досі перед очима, хоч кольори їхні давно вицвіли (бо були то звичайні вовняні нитки з замальованих уже дитячих светриків і штаняток). Це був якийсь доісторичний, міфічний період мого життя, все наступне без цього було б інакшим.

А як прийшли перші вірші, коли з'явилося бажання самій щось «сотворити»?

Воно якось само собою прийшло. То якийсь такий особливий містичний стан, якийсь таке зворушення від світу, коли світ проходить крізь тебе, як світло, а ти його не відбиваєш, як всі тіла, а насолоджуєшся тим, як те світло щось у тобі для тебе освітлює. Я пригадую, коли була ще зовсім малою і коли мене щось таке «накривало», мені подобалося вибігти десь подалі від людей, на якийсь відкритий простір (а моє дошкільне дитинство пройшло в селі, на природі), і співати, часом якусь конкретну пісню, а частіше просто співати те, що співалося, слова самі знаходилися. Від усієї душі співати. Щоб ніхто не чув. Просто так – я, відкритий простір і – співати на всі груди. Не знаю, чи щось потому в житті могло мені зрівнятися з тим дитячим відчуттям свободи і єдності з навколишнім світом, з цією радістю. А перший, так би мовити, словесно оформлений вірш, який я пам'ятаю, виник від час будування замків із піску – пригадую, в мене там була дорога, вздовж якої росли тополі. А тополі були з гусячого пір'я. І все це разом так мені гарно вийшло, що я на радощах придумала вірш про тополі, звертаючись безпосередньо до них. І в душі Шевченківської парадигми (як би ми тепер це сказали) тополі ті були «високі, ще й листом широкі» і їм добре жилося у рідному краї. Моє рідні і близькі дуже правильно ставилися до моєї ранньої творчості – як до чогось само собою зрозумілого, цим ніхто особливо не переймався. Складаєш собі щось, то й складай (саме так то й називалося «складати вірші» – без зайвої патетики і пафосу). Мама казала: «От помиєш посуд, а потім собі доскладаєш»). Це було таке своєрідне заземлення, прив'язка повітряної кульки поезії до реального світу. Згодом у школі я почала ходити на літературну студію. Керувала нею Марія Тихонівна Шевченко, якій на той час було вже десь під вісімдесят, але такої світлої голови і щедрої душі ще треба пошукати. Вона дала мені перші уявлення про те, що таке література, що таке вірш, як можна себе розвивати і дисциплінувати в творенні. І мене це дуже зорієнтувало. Вона жила неподалік від школи, часом я приходила до неї додому і вона давала мені читати якихось таких авторів, яких вона вважала дуже важли-

вими. Із цим гуртком пов'язана була і моя перша публікація у газеті «Львівський залізничник» у якомусь, аж страшно подумати, 1987 році. Але, наскільки я пригадую, якогось особливого «окрилення» від того, що мій вірш надрукували (навіть так - НАДРУКУВАЛИ), не було, сам процес творення був набагато цікавіший і приємніший.

Перша закоханість стала для вас стимулом, щоб писати? Писати, не соромлячись це показати?

Якщо говорити про першу закоханість, то не пригадую, щоб я при цьому сильно писала якісь вірші. Ну, література пов'язана із життям,

але не так прямолінійно, щоб, якщо тебе щось зачепило, то ти відразу мав би зводити з цим порахунки через творчість. У час моєї першої закоханості мене найбільше хвилювала проблема: чи можлива чоловічо-жіноча дружба. Бо памятаю, що я пристрасно переконувала маму (а найперше – саму себе), що це була не закоханість, а дружба. Про все це дуже смішно згадувати тепер, часом переглядаю ті записники з віршами, коли роблю велике прибирання на антресолях. Переглядаю з певною сором'язливістю і сентиментом, як, скажімо, старі дитячі знімки, які фіксують процес дорослішання і певні вікові зміни. У тих віршах були якісь естетичні пошуки і, може, навіть знахідки, але вони доволі типові для всіх, хто проходить той шлях становлення – це я постійно помічаю, коли в ролі члена журі різних літературних конкурсів перечитую дитячу і підліткову творчість. Переважно такі вірші мусять залишатися в цих дитячих щоденниках і записниках, бо найбільшу цінність вони мають для того, хто їх пише – це допомагає якось розібратися в собі, знайти себе у світі. Дуже часто батьки, перейняті геніальністю дитини, видають книжку з цих ранніх надто живих і неформальних творів, а потім та дитина, вже вирішиши, не знає, куди подіти ту книжку, щоб її ніхто не знайшов. На щастя, мої перші книжки вийшли вже тоді, коли я могла сама дати собі раду з тим, що варто друкувати, а що слід залишити в чорновиках лише для себе самої.

Тобто Ви вважаєте, що не слід друкувати молодих? Як же тоді бути з Молодою Республікою Поетів та іншими молодіжними проектами?

Тобто я вважаю – згрубша – що не слід, написавши перші чотири з половиною вірші, відразу їх друкувати і розраховувати, що всі зрозуміють, які вони геніальні. Звичайно, бувають винятки, але це трапляється рідко. З публікаціями молодих авторів часто така сама ситуація як у природі із залізною рудою – стільки доводиться перелопатити ґрунту, щоб отримати трохи заліза. Мусить буди певна вимогливість до себе і хоча б елементарне знання літературного метатексту і контексту. Не можна вважати себе геніальним, не знаючи більше нічого. Навіть у пошуках, щоб творчо збунтуватися проти чогось, треба бодай приблизно те «щось» собі уявляти. Інакше це лише поза бунтаря. Сучасної творчої молоді дуже багато, і це дає надію, що щось таки із цього всього залишиться в літературі, а от хто саме та що саме залишиться, покаже час. Наразі це дуже живе і жваве середовище, креативне і незакоштеніле, мені цікаво спостерігати за ними. Дуже тішуся, що зараз на нашу Літературну студію прийшли талановиті та нестандартні студенти з літературної творчості і не тільки, що вони відкриті до пошуків. Без перебільшень можу сказати, що я отримую від спілкування з ними задоволення.

Розкажіть нам, будь ласка, про Ваші творчі плани на найближче майбутнє – яких нових книжок чекати?

Не люблю говорити про плани, бо коли щось запланую, а потім поділюся цим, то воно точно не вийде! Сталося так, що в останню антологію «Метаморфози», яка вийшла в упорядкуванні Жадана, треба було дати нові тексти або неопубліковані, а позаяк я пишу рідко, то довелося дати третину моєї нової збірки, яка вже фактично була готова. Відповідно я не можу кілька найближчих років надрукувати ці вірші в іншому видавництві, а книжка без цих творів була неповною. Тому наразі справа з тою зіркою відкладається. Зараз в мене є дуже цікаві плани

співпраці з львівською художницею, яка працює з текстилем, Терезою Барабаш. Недавно в неї була виставка в «Дзидзі». Вона зробила дуже цікаву книжку на основі мого вірша «До Сильвії Плат». У тексті обігрується мотив матерії, тканини, що й дало простір Терезі для пошуків у царині текстилю. Мені цікаві такі експерименти, бо таким чином, на стику різних мистецтв, можна якось по-новому подати вірш, актуалізувати його. Окрім того, в найближчих планах є видання книжки перекладів з польської – а саме, поезії Казімежа Вежинського, без імені якого польська поезія XX століття була б неповною. Він народився в Стрию, навчався у Дрогобичі, але, на жаль, досі його твори українською не перекладалися і не видавалися. Особливо мене зацікавила його повоєнна поезія, необарокова за своєю стилістикою, у якій виявилось дуже багато глибинного, архетипного, карпатського.

Зараз багато поетів пробує себе у прозі, у Вас не було такої спокуси?

Зізнаюся відразу – прозу я пишу давно, вона в мене час від часу зринає. Кілька моїх оповідань друкувалося колись в журналах «Березіль», «Молода Україна», «І». Проза дає можливість писати про те, що не уміщається в поезії. Звичайно, можна спробувати йти таким шляхом, як Сергій Жадан, насичуючи вірш сюжетом, побутовими подробицями, розмовним мовленням, але є великий ризик вийти за рамки «поезії». Та й кожен у літературі мусить йти своїм шляхом і відкривати свої острови. Зараз цікавить ідея великої прози, вона давно в мені зріє, але все ніяк не можу знайти для неї форми. Напевно, ідеальним варіантом було б написати роман у співавторстві (у мене вже був колись такий досвід, але той твір так і не набув остаточної форми). Чому в співавторстві? Бо важливою для мене є форма розмови, діалогу, я мушу знати, кому я це розповідаю, мусить бути хтось, із чийми думками я погоджуюся чи не погоджуюся. Можна й вигадати цей діалог, але тоді він мені видається несправжнім, надуманим. Працюю зараз над одним романом, але, коли він буде завершений, не знаю. Можливо, це буде книжка всього життя.

Було дуже приємно і цікаво з Вами поспілкуватися!

Розмовляла
Соломія КОВАЛІВ,
Катерина ФІГУРА

Сценарій однієї країни: мінняймося ролями

Багатостраждальний народ, століттями поневолений, але, все-таки, багатий традиціями і талантами, – таку роль обрала собі наша держава і вдало з нею справляється. У такому амплу ми виходимо на політичну сцену Європи і цілого світу – об'єктом, що страждає. Але, входячи у систему суспільно-політичних координат Європи, ми повинні зрозуміти, що ХХІ століття – час прагматизму і політичного егоїзму країн. Сюди не приходять скаржитись, як до старшого брата. Тут корисливість є принципом дії політичного механізму: “ми поділимося з тобою, якщо ти поділишся з нами”.

Чи є нам чим ділитися, зрештою, чи є нам чим пишатися? Ментальність українців є парадоксальною за своєю суттю. Комплекс меншовартості ми “вдало” поєднуємо з манією величі. Хоча це “вдало” поєднання ще не дійшло до якоїсь свідомої самооцінки. Будучи страждальним об'єктом (героєм) історії, ми намагаємось весь час крутити її навколо себе, упиваючись і звертаючи увагу виключно на моменти труднощів, суперечностей, пригнічень. Ми губимо справжню історію, історію об'єктивну – фактаж, який спонукає до аналізу і якихось висновків, не усталених і нав'язаних кимось, а свідомих і правильних, зрештою, індивідуальних.

Щодо манії величі, тут маю на увазі окремі імена, якими так любимо апелювати до свідомостей інших країн чи навіть якими часто з екранів телевізорів і великих трибун “взивають” до нас. Б. Хмельницький, Т. Шевченко, Леся Українка, І. Франко і ще, можливо, декілька імен. Не заперечую їхньої величі. Але, говорячи об'єктивно, вони не єдині світочі нашої культури та історії. Зрештою, навіть апелювання до них повинно

мати в собі якесь свідоме освітнє підґрунтя. Людина, що використовує ці імена у своїх промовах-агітаціях, як мінімум, повинна вивчити, почерпнути про них все і вся. Хоча б тому, що це правильно і по совісті. Ми ж використовуємо їх якось шаблоново.

Варто зазначити про протистояння політики й культури. Уточнюю – протистояння посттоталітарної української політичної верстви та етично й інтелектуально зорієнтованої інтелігенції. Обидва поняття, культура і політика, пов'язані з поняттям свободи. Це два вектори, що від спільного центру – ідеї свободи – розійшлися в різні сторони. Культура – це свобода виявити твоє «я» через обрану суб'єктивну призму чи через призму національну. Політика ж дає свободу на таке всезагальне вираження твого «я» – свобода слова, доступу до інформації, мовлення. Хоча, будучи спрямованою в протилежний культурі бік, політика використовує ці засоби для масової маніпуляції свідомістю.

Можливо, суть проблеми в тому, що, починаючи будувати внутрішньодержавну свободу, ми забули залишити в минулому залежність від зовніш-

ніх сусідів. Тобто свобода України має сенс лише у випадку категоричного розриву з усім радянським. Але тут спрацьовує наш комплекс меншовартості, найбільше осілий в головах політиків, – ми не справляємось з проблемами самі, а по-синівськи покладаємось на Росію як гаранта радянськості.

Українське суспільство є периферією і водночас центром усіх культурних і політичних процесів. Сьогоднішнє наше суспільство є маргінальним в силу своєї пасивності і невизначеності. У загальному все-українському котлі цієї пасивності вже довго вариться сірий громадянський інфантізм, основою якого є вічна ображеність на себе і на всіх, страх і пригнічення, нівелювання самоідентифікації.

Ми сподіваємось на хороше майбутнє. Але ця надія не повинна бути якоюсь пусто-порожньою абстракцією. Хороше українське майбутнє повинно стати для нас стимулом, кінцевим результатом наших дій – кожного окремо і всіх разом.

Катерина ФІГУРА

Студенти проти деградації освіти

Система освіти європейсько-го зразка сьогодні перебуває в загрозливому стані. Студентам вкрай не подобається таке ставлення до них, тому вони відстоюють свої права та вимагають справедливості.

Нещодавні події змусили студентів вийти на вулиці та відстоювати своє місце у вищому навчальному закладі. Щорічне збільшення плати за навчання, скорочення бюджетних місць на 42%, надання статусу університету лише тим вузам, де навчається більше 10 тис. студентів, – все це пропонують запровадити депутати з Блоку Литвина, Блоку Юлії Тимошенко, Комуністичної партії та Партії регіонів на чолі з теперішнім міністром освіти і науки, молоді та спорту.

Чогось нашим політикам не сидиться: то двомовності їм захотілося, то історію переписують, то втручаються в навчальний процес. Невже їм більше нема чим зайнятися? Нехай краще стабілізують економіку в державі, а не вигадують зайвих законів, які погіршують життя людей.

Міністр Дмитро Табачник своєрідно аргументує ситуацію. Скорочення державних місць у ВНЗ він пояснює тим, що кількість випускників цього року знизиться на 42%. Але це нонсенс! Такими темпами в недалекому майбутньому кількість державних місць дорівнюватиме нулю, а студенти-платники будуть викладати шалені суми, які зростатимуть відповідно до рівня інфляції. Ще одне “розумне рішення”, яке звучало з уст політиків, – платити за навчання можна або в гривнях, або в іншій валюті. Можливо, такий закон влаштовує наших політиків, але не простих людей, які працюють на державній роботі і заробляють копійки.

Зміст законопроекту також містить закон про надання статусу університету, згідно з яким, на-

приклад, такий провідний заклад, як Києво-Могилянська академія, може втратити статус університету. Таке рішення не припустиме, адже це один

хвилини, а це може зламати долю багатьох не тільки сьогоднішніх студентів, але й школярів, які мріяли про навчання в університеті.

із найпрестижніших ВНЗ в Україні, який випускає висококваліфікованих спеціалістів. Закон також передбачає ліквідацію решток університетської автономії та студентського самоврядування.

На мою думку, такі рішення влади в освітній сфері призведуть до тотальної комерціалізації, зростання корупції та зниження якості викладання.

Тридцять першого січня громадянський рух “Відсіч”, всеукраїнське молодіжне громадське об’єднання “Фундація регіональних ініціатив”, незалежна студентська профспілка “Пряма Дія”, студентська колегія НаУКМА та Спудейське братство НаУКМА організували демонстрацію на захист прав студентів. Такі акції пройшли в Києві, Житомирі, Донецьку, Запоріжжі, Харкові й Одесі, де студенти відстояли свою перемогу – законопроект не внесли до сесійної зали. Але це ще ж не кінець, оскільки рішення можуть прийняти будь-якої

Мене вражає кількість мітингів за час президентства Януковича. За часів правління попередньої влади стільки акцій протесту не було. Якщо ж влада дійсно хоче покращувати рівень освіти, нехай звертається до людей і визначає, що насправді потрібно студентам, а то чомусь погляди можновладців не збігаються з думкою справжніх українців. Напевно, керівній верхівці не цікаві інтереси країни та народу, про що свідчать її дії. Лише після гучних демонстрацій та величезних акцій протесту влада змінює своє рішення. Так було із двомовністю, з податковим кодексом, а тепер із законопроектом про освіту.

Ми повинні відстоювати свою позицію, не закривати очі на паплюжні кроки нашої влади. Якщо ж ми прагнемо отримати якісну безкоштовну освіту, за це потрібно боротися, адже для досягнення результату допоможе лише боротьба.

Христина ПАРУБІЙ

Європейська Хартія - зашморг для української мови

(продовження, початок на ст. 1)

Європейська Хартія регіональних мов або мов меншин створена 5 листопада 1992 року у Стразбурзі. Автентичні тексти Хартії укладені офіційними мовами Ради Європи — англійською та французькою (European Charter for Regional or Minority Languages. — Strasbourg, 5. XI. 1992. — С. 14). Україна взяла на себе зобов'язання приєднатися до Хартії під час вступу до Ради Європи 26 вересня 1995 року. Від імені України Хартію підписав тодішній міністр закордонних справ Г. Удовенко у Стразбурзі 2 травня 1996 р. Процес її ратифікації тривав кілька років, супроводжувався жорстким політичним протистоянням і порушенням Конституції України та українського законодавства.

Україна ратифікувала Європейську Хартію регіональних мов або мов меншин 15 травня 2003 року, проте через визнання документа неправомірним, він набрав чинності в Україні 1 січня 2006 року. У результаті виникла низка гострих проблем юридичного, політичного та економічного характеру. Попри заявлені благородні цілі, зокрема охорона і розвиток історичних регіональних або мов меншин, ставлення до Хартії в багатьох країнах неоднозначне. Адже мета Хартії — захист мов, котрим загрожує зникнення як етнокультурному явищу, а не мовних прав національних меншин, які проживають у певних регіонах держави.

Також варто назвати причини підписання Європейської Хартії регіональних мов або мов меншин в Україні.

Перша причина підписання Європейської Хартії регіональних мов

або мов меншин — це необхідність виконання Україною зобов'язання приєднання до Хартії протягом року після набуття членства у Раді Європи. Документ можна підписати, але не імплементувати у законодавство.

Наступна причина підписання Європейської хартії регіональних мов або мов меншин — політична ситуація в Україні. Бажання експрезидента Л. Кучми та його команди впровадити другу офіційну мову (російську) в Україні.

Підписавши Хартію у травні 1996 р., Україна частково виконала своє зобов'язання і мала підстави не форсувати її ратифікацію. Тут важливо додати і акцентувати на факті, що держави-члени Ради Європи не поспішали з ратифікацією Хартії. У момент підписання Хартії в Україні, її підписали 14 держав, а ратифікували — тільки чотири.

Важливо знати

як ухвалювався Закон про ратифікацію Хартії. Отож, підписанню Хартії не передували ретельне експертне вивчення цього документа, глибокий аналіз мовної ситуації в Україні та фахове обґрунтування необхідності захисту тієї чи іншої мови, її стану та реальних можливостей держави в контексті положень Хартії.

Зробимо акцент на формальних обставинах. На ратифікацію до Верховної Ради України було подано текст Хартії, перекладений з російської мови, а не, всупереч елементарним правилам, з офіційних документів, які написані англійською і французькою мовами. Такий підхід спотворював

Видання газет в Україні (річний наклад)

Рис. 2

винесений у назву Хартії базовий термін “міноритарні мови”, який є ключовим для розуміння її суті і змісту. Крім того, низка інших принципових положень Хартії була перекладена неправильно. Внаслідок цього частина депутатського корпусу була введена в оману, а інша частина свідомо долучилася до вироблення і підтримки законопроекту, який не відповідав меті й об'єкту Хартії і розглядався як інструмент підтримки російської мови, відповідно — проти української мови.

Варто зазначити, що закон про ратифікацію ставить в однакове становище 13 мов (білоруську, болгарську, гагаузьку, новогрецьку, ідиш, кримськотатарську, молдавську, німецьку, польську, російську, румунську, словацьку, угорську), хоч усі вони перебувають на різних рівнях розвитку і застосування. До речі, 13 мов, які зобов'язались захищати наша держава з сьогодишньою економікою, найбільше з усіх країн, що видається навіть кумедним, бо, наприклад, Німеччина, країна зі стабільною економікою, захищає лише 4 мови.

Суттєвим недоліком Хартії є й те, що вона не містить у своєму переліку мов, які насправді потребують захисту, перебуваючи на межі зникнення. Нагально державного захисту в Україні потребують мови: караїмська, кримчацька, румейська, ромська. Ці мови не є широкоживаними ні в Україні, ні поза її межами. Вони не захищені офіційним статусом. До

Видання книг та брошур в Україні

Рис. 1

цього переліку варто було б додати білоруську мову, яка, незважаючи на її офіційний статус у Білорусі, продовжує занепадати.

А такі мови, як болгарська, молдовська, німецька, польська, російська, румунська, словацька та угорська – спеціальної охорони не потребують. Вони є офіційними у відповідних державах і в силу свого статусу мають необхідний державний захист. Серед згаданих мов найсильніші позиції має російська мова, яка жодним чином не потрапляє під визначення регіональної або міноритарної мови (як його наведено в Хартії). Це мова міжнаціонального спілкування. Навпаки – у багатьох регіонах України вона є домінуючою та навіть такою, що через своє панівне станови-

дійсності, оскільки Хартія повинна захищати саме мови, а не мовні меншини, а її основна мета – зберегти мовне розмаїття Європи.

4) Неправомірним є те, що Хартія покликана охороняти статус російської мови в Україні, яка є однією із світових мов та займає сильні комунікативні позиції.

Поява серед міноритарних мов російської, яка не лише є мовою спілкування переважної більшості населення України, а й продовжує витіснити державну мову з різних суспільних сфер, є повним нонсенсом з точки зору цілей Хартії. Але для політичних сил, які пропагують розширення присутності в Україні російської мови, така логіка не важлива. Вони мають мету за допомогою Хар-

тії закласти юридичну базу для надання російській мові статусу державної. А така ситуація призводить до руйнації способу думання і деформації ментальності громадян України, прищеплення їм чужих стереотипів та навіювання їм почуття упослідженості та меншовартості. Внаслідок цього відбувається як ерозія ідентичності української нації, так і духовне нищення людського резерву, з якого формується українська еліта.

Важко не погодитися з проф. В. Василенком, який вважає, що метою ініціаторів надання російській мові статусу регіональної є роз'єднання громадян України за мовним принципом, створення «російської України» на противагу «українській Україні», що створить загрозу політичній єдності держави та її дезінтегрованості.

Як відомо, ще в 2006 р. національна комісія зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права схвалила нову редакцію перекладу українською мовою Європейської хартії регіональних мов або міноритарних мов, а також законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин»». Проросійські ж політичні сили

роблять все, щоб ці редакції не були прийняті.

Порівняємо стан російської й української мов, подаючи інформацію графічно. За даними Державного комітету статистики України, порівняно з 1990 р., у 2006 р. кількість виданих в Україні книжок за тиражами зменшилася у 3,14 раза (зі 170,0 до 54,2 мільйонів примірників), а кількість книгачів – майже в 9 разів (з 3205 до 365 одиниць). Нині в Україні видається 1,2 книжки на одного мешканця (для порівняння: 7,8 книжки на кожного жителя друкується в Іспанії, 4,5 – в Росії; 4,1 – в Білорусі). (Рис. 1)

Негативні тенденції щодо української мови ілюструє й ринок друкованих засобів масової інформації. Питома вага річного тиражу газет, що видаються українською мовою, за даними Державного комітету статистики України, за 11 років скоротилася з 50% у 1995 році до 32% у 2006 р. Натомість російськомовні газети в загальному тиражі зросли за цей час з 45% до 64%.

Зазначимо, що у «Статистичному щорічнику» за 2009 р. інформація про кількість видань книжок, газет та журналів вказана без мовного диференціювання на українську та інші мови. (Рис. 2, 3)

Можемо зробити наступні висновки:

Державний статус української мови є стабілізаційним чинником у зміцненні єдності українського суспільства, ідентифікації громадян як єдиного українського народу, а також важливим фактором суверенітету і безпеки держави.

Політичні протистояння призвели до маніпуляцій і появи Хартії в Українському законодавстві.

Застосування принципових положень Хартії в Україні не відповідає меті і завданням Хартії, оскільки документ не захищає міноритарні, справді загроженої мови в Україні.

Російська мова в сучасній редакції Хартії отримала функціональну та фінансову підтримку, виконання документа зумовлює звуження функцій державної мови – української.

Петро ЛУНЬО

Рис. 3

ще загрожує зникненню інших мов, включно з державною мовою.

Для виправлення ситуації, що склалася внаслідок ратифікації Хартії без попереднього обговорення, Міністерство юстиції звернулося до експертів з проханням дати висновки про те, як виглядає другий закон про ратифікацію на тлі автентичного тексту Хартії та співвіднести з оригіналом Хартії проект третього закону – про зміни попереднього.

Експертний висновок зазначає:

1) Офіційний (ратифікований) переклад Хартії містить численні помилки й перекручення.

2) Переклад Хартії зроблений на основі російського тексту, а не англійського чи французького, що їх прийняла і ними послуговується Рада Європи.

3) Переклад назви Хартії на українську мову не відповідає

«Тяжка доля в еміграції»

О, світе підлости й брехні,
Насильства, підступу й сваволі!
Чи довго ще отак мені
Блукати без пуття й без долі?
Чи довго вам іще служить,
Людці нікчемні, карли духа?
Вже ліпше впасти на межі
Лицем в прийдешні завірюхи!
А коли ні, то де ж оті
Слова без страху, без облуди,
Слова великі і прості,
Що б'ють в лице і палять груди?
О, як знайти в цій метушні
Оте одне прекрасне слово,
Що стане в величі ясній
І до сердець усім промовить?
І що шакалів і лисиць,
Вовків, гієн і чорних круків,
Самозакоханих самиць.
Самців метких і довгоруких,
І суку, що з кубла гарчить,
І вірних їй «батьків родини»
В одну благословенну мить
Оберне раптом у Людину?

Моє перше знайомство з Наталею Лівиською-Холодною було справді холодним. Зима. Початок сесії. Ще й написати треба реферат про світогляд якоїсь письменниці в еміграції. Це все мене не дуже приваблювало. Але, зібравшись з силами, я сіла опрацьовувати матеріал про цю письменницю – Наталю Лівиську-Холодну, або Наталку Волошку.

Ставало тепліше. Тепліше від творчої жаги цієї людини, від сил боротися з труднощами, від віршів

Так сталося, що життя Наталі не раз підкидало їй тяжкі випробування ще з дитячих років. У шестирічному віці, коли вдруге арештували батька Наталі за політичну діяльність, мати з донькою поїхали до нього у в'язницю. Але їх не пустили. Тоді Наталя, гірко розплакавшись, мабуть, розтопила серце помічника начальника і той дозволив маленькій дівчинці побачитись з батьком, але за умови, що без матері. Наталка взяла за

руку цього наглядча, і він повів її до камери. Вона не злякалась навіть тоді, коли її замкнули в камері з батьком.

У вісімнадцять років почалось не тільки повноліття молодій письменниці, а й період еміграції, який тривав аж до смерті.

На одній з вечірок Наталя познайомилася з відомим поетом Євгеном Маланюком. Саме він став першим критиком і слухачем її творів. І на одних літературних зборах представив її словами: «Наша Анна Ахматова». Євген цінував талант Наталі і навіть більше – був закоханий у неї. Але Наталя не відповіла взаємністю і невдовзі вийшла заміж за Петра Холодного.

Еміграція була найтяжчим випробуванням для цієї жінки. Втративши чоловіка 1990 року, Наталя втратила і смак до життя. У її віршах дедалі частіше з'являються мотиви смерті. Як пізніше писала Наталя: «Якось не

гарно так жити, коли всі твої вже пішли». Але навіть переїзд після втрати чоловіка і брата з США до Канади і прощання з друзями не вбили в ній бажання писати. Навпаки, у її поезіях з'являється все більше нових тем. Особливо з листів до Леонілі Міщенко можна зрозуміти, як Наталя переживає, як тяжко їй не тільки через самотність, а й через старість. Вона з останнім зусиллям волі намагається писати, її розум сприймає і творить, але фізична сила відсутня. А як боляче дивитись, як хворіє і старіє її донька.

Наталю, мабуть, не болить душа за те, що не знають, хто вона, а болить за те, що не знають, хто Україна. Вона таки не мала змоги більше повернутись на Батьківщину, яку так любила. Польща, Чехія, Німеччина, США і Канада, де і померла 2005-го року на 103-му році життя.

Марта БАТРИНЮК

Глибокий вдих «Нуль дихання»

Після зимової сесії, лютневих канікул і початку навчання з смаком зими на платформах чобіт закликаю студентів брати участь у культурному житті нашого міста. Поряд із вивченням літератури, мови й багатьох інших предметів, які нам пропонує “розклад”, не забуваймо, що в Університеті та за його межами відбувається безліч подій, яких не варто оминати. Це літературні зустрічі, фестивалі, концерти, виставки, кінопокази й театральні постановки. Саме про останню категорію хотіла б розповісти.

Безперечно, історія театру, як і історія будь-якого іншого виду мистецтва, має цілу низку подій, дат, сузір’їв імен, прізвищ засновників, яких знає, мабуть, кожен, хто більш-менш цікавиться театром. По-

руч із такими мистецькими “хмарочосами”, як театр М. Заньковецької, С. Крушельницької, Л. Курбаса, розвиваються та наполегливо заявляють про себе й молоді театральні студії – “Квадрат”, “Намір”, “Ми”, театр тіней “Див” та ін.

У вечірніх аудиторіях філологічного факультету мало-помалу творять своє мистецтво і театральні аматори “Нуль дихання”. Наприклад, зараз вони готують спектакль за оповіданням Кузьми Скрябіна “Місто, в якому не ходять гроші”.

А почалось усе з того, що група студентів літературної творчості в 2009 році вирішила взяти участь у конкурсі “Таланти Франкового університету”. І хоч їхня спроба була не зовсім вдалою, проте віра в себе й наполегливість допомогли студентам перемогти в цьому конкурсі наступного року. Поставлена вистава, створена за новелою Анни Зінчин “Ілюзія

дошу”, зворушила кожную клітинку тіла глядачів і журі.

У 2010 році відбувся кастинг, на якому відібрали театральні зацікавлених і сценічно обдарованих студентів. Сьогодні студія налічує п’ятнадцять осіб, які активно працюють над удосконаленням своїх ролей і популяризацією гуртка. Очолює “Нуль дихання” студентка групи ФЛТ-31 – Юлія Синиця. До речі, Юлія Синиця та Олена Левценюк беруть безпосередню участь у написанні сценаріїв.

Прем’єру вистави “Місто, в якому не ходять гроші” аматори планують на кінець березня.

Отже, бажаємо нашим друзям-філологам колосального успіху та впевненого просування щаблями театральної драбини. Ми ж із нетерпінням чекатимемо на прем’єру вистави.

Соломія КОВАЛІВ

Незабутній геній українського слова

9 – 10 березня Університет відсвяткував 197-му річницю від дня народження нашого Кобзаря – Тараса Григоровича Шевченка. Великий поет, художник, який усе життя прагнув волі для Батьківщини, був патріотом свого слова й закликав кожного любити Україну. Він своїм професійним пером зміг заповнити серця багатьох українців і просвітити тих, хто нехтував своєю нацією та ганьбив її.

“Апостол нації” – під такою назвою пройшов університетський вечір, присвячений пам’яті великого Кобзаря. Викладачі та студенти прийшли вшанувати генія українського слова. На сцені лунали вірші поета, а також українська пісня, яка звучала у виконанні дівочого хору “Ліра” та капели бандуристів “Зоряниця”.

Студенти філологічного факультету також не були байдужими до цієї події й організували свій вечір – “Музи генія”. У житті Тараса Шевченка було досить багато жінок, які надихали його до творчості і яким він присвячував свої вірші.

Захід розпочався вступним словом кандидата філологічних наук, доцента кафедри фольклористики, директора Інституту франкознавства – Святослава Пилипчука. Його слова про інтимну лірику Тараса Григоровича влучно підвели до основної частини вечора, на якому всі присутні в залі мали змогу ознайомитися з коханням Кобзаря. Глядачі побачили окремі моменти з життя поета, які намагалися відтворити студенти перших і третіх курсів філологічного факультету. На сцені читали поему “Причинна”, вірші “Якби зустрілися ми знову...”, “Не тополю високою...” та інші шедеври поета.

Після невеликої аматорської

театральної вистави глядачів підкорила Мар’яна Кічма, яка читала уривок з поеми “Гайдамаки” – “Гонта в Умані”. Студентка четвертого курсу факультету культури і мистецтв змогла заповнити серця глядачів і залишити лише приємні враження від почутого.

Завершував вечір ансамбль пісні і танцю “Черемош”, у виконанні якого прозвучав славетний Шевченків “Заповіт”.

Насправді організувати такий вечір було досить складно. Особливо не пощастило студентам, яким довелося за короткий термін вивчити слова й увійти у свій образ. Ще одна проблема виникла з костюмами. Не так легко зобразити Шевченкову епоху, але, на мою думку, деякі елементи декору змогли підкреслити цей час.

Незважаючи на труднощі, вечір відбувся. Були схвальні та негативні відгуки. Але ж неможливо догодити всім, бо в кожного свої смаки. Організатори звернулися до нової теми, яку не часто використовують на подібних заходах, тож глядачі мали змогу довідатися багато нового.

Пам’ять про Тараса Шевченка вшановують лише два дні в рік, але в кожного справжнього українця в серці завжди звучать слова поета, які є актуальними повсякчас.

Сьогодні паплюжать нашу мову, культуру, витісняють її з території України, але незважаючи на те, кожен повинен брати приклад з поета, який завжди залишався вірним своїй Батьківщині, не зрадив її.

Не забуваймо про це і пам’ятаймо, що тільки своїми силами зможемо зберегти рідну мову та культуру, про що великий митець писав: “Наша дума, наша пісня, не вмре, не загине. От де, люде, наша слава, слава України!”.

Христина ПАРУБІЙ

Здоров'я передусім!

З 14 по 21 березня в Університеті оголошено тиждень здоров'я. У цей час було проведено різні заходи, присвячені боротьбі зі шкідливими звичками та пропаганді здорового способу життя.

Тиждень розпочався з акції проти паління під гаслом «Кінець шкідливим звичкам». Біля університету голова Студентського уряду філологічного факультету, Тарас Косцюв'ят, та інші урядовці провели агітацію проти паління. Під час акції кожному, хто кинув пачку цигарок в урну, яку пізніше знищили, подарували ювілейний календар Львівського університету. Охочих було багато. Сподіваємось, курці зробили правильні висновки для себе.

Також в Університеті проведено низку лекцій на різноманітні теми: «Соціальні та психофізичні заходи безпечної діяльності», «Охорона здоров'я дітей та підлітків», «Здоров'я та здоровий спосіб життя».

Представники Студентського уряду Університету підготували poster про шкідливість куріння та його вплив на здоров'я.

Тиждень закінчився міжфакультетським турніром із міні-футболу, що відбувся у спортивно-оздоровчому комплексі Університету. У залі пану-

вала бойова атмосфера. Запеклі змагання точилися між студентами філологічного, механіко-математичного, історичного, фізичного, факультетів прикладної математики, журналістики, міжнародних відносин та електроніки. Третє місце посіла команда електроніків, яка у півфіналі змагалась з командою фізичного факультету. У фіналі зустрілися історики та прикладники, розділивши між собою відповідно друге та перше місця. Вітаємо переможців!

А на завершення було проведено товариський матч між представниками Студентського уряду та профкому студентів Університету.

За команду філологічного факультету активно вболівали дівчата-філологи (чи не єдині представниці «любителів футболу», які прийшли підтримати гравців).

Кожна людина повинна дбати про своє здоров'я. Краще запобігти захворюванню, ніж лікуватися. Першим важливим елементом піклування про здоров'я є контроль власного самопочуття. Важливе місце займає особиста гігієна, активне й здорове спілкування з іншими людьми, комфортні умови праці та посмішка.

Частіше посміхайтесь та будьте здорові!

Ольга МАТЕЙЧИК

АКТУАЛЬНО

21 березня 2011 року відбулась звітно-виборча конференція профбюро студентів філологічного факультету. Звітував уже колишній профорг Руслан Пірус. Протягом останньої каденції 2008-2011 рр. завдяки профбюро студентів та студентському уряду факультету було ініційовано і проведено такі заходи:

- Благодійна акція «Подаруй дітям казку» для дітей-сиріт дитячого будинку «Любисток» м. Самбора (3 роки поспіль);

- Дні філологічного факультету (у програму яких було включено культурно-розважальні змагання між викладачами та студентами, конкурси есе, інтелектуальні ігри «Що? Де? Коли?», шаховий турнір, дні самоврядування, спортивні змагання між викладачами та студентами);

- Фестивали першокурсника;
- Конкурс краси «Міс філологічного факультету - 2011» та інші.

Студентам нашого факультету також було виділено матеріальні допомоги на суму більше 50 тис. грн., на оздоровлення - більше 12 тис. грн.

Після звіту відбулися вибори нового голови профбюро студентів філологічного факультету. З 53 делегатів 50 проголосували за Колодку Тараса (студента групи ФЛУ-17). Варто зазначити, що новообраний голова вже відзначився хорошими організаторськими та лідерськими здібностями.

Редакція газети «Ярослав» щиро вітає Тараса та бажає йому наснаги, впевненості, професійності та підтримки від студентів і викладачів у його діяльності!

Юлія УСАТЮК

Свято Краси на факультеті

Уперше філологічний факультет дарує усім студентам нове яскраве та незабутнє свято – конкурс “Міс філологічного факультету”. Як відомо, представники сильної статі на нашому факультеті – рідкість, проте цю нестачу компенсує неймовірна краса наших

чарівних дівчат. Саме вони є одними з найактивніших, найкреативніших, найініціативніших представниць кращої половини людства. Тож цілком очікуваною була ідея обрати серед усіх одну єдину, яка гідна звання “Міс філологічного факультету”.

Ініціатива проведення такого конкурсу надійшла від профбюро студентів та студентського уряду філологічного факультету. Її охоче підтримав деканат.

17 листопада відбувся кастинг учасниць, у якому взяли участь 32 дівчини, з-поміж яких до наступного етапу конкурсу було відібрано лише 12 – Віру Крачковську, Марту Фургалу, Юлію Кирик, Наталію Василитчук, Юліану Скочиляс, Сінь Лу Ченьчи, Христину Івасик, Марту Кузів, Світлану Семчук, Ірину Мартинюк, Ольгу Матейчик та Юлію Сливку. На жаль, три учасниці не змогли взяти участь у конкурсі, тому одну з них замінила Ярина Добосевич.

“Міс філологічного факультету – 2011” – це не конкурс моделей, тому параметри дівчат не брали до уваги як визначальні. Основними критеріями відбору конкурсанток були: зовнішній вигляд дівчат, стан волосся, обличчя, ініціативність, креативність, інтелектуальність.

Протягом кількох місяців дівчата проводили інтенсивну підготовку до конкурсу, зокрема двічі на тиж-

день ходили на репетиції, де їх навчали мистецтва дефіле.

Свято краси на філологічному факультеті відбувалося 2 березня в нічному клубі «Галактика». Конкурс організовано на найвищому рівні, тому свято проходило у невимушеній атмосфері. Вечір був переповнений приємним хвилюванням, бурхливими емоціями, оригінальними виступами, незабутніми враженнями та радістю перемоги. Усі учасниці мали в залі багато прихильників, які підтримували їх бурхливими оваціями. Конкурсантки милували глядацьке око своєю витонченістю, чарівністю, оригінальністю. Дівчата змагалися в багатьох конкурсах: танцювальний вихід, дефіле в купальниках, весільних сукнях і національному вбранні, вихід, який розкривав хобі учасниць, та вихід для нагородження у вечірніх сукнях. Найцікавішим для глядачів став конкурс талантів, адже завдяки йому кожна з учасниць розкрила свою індивідуальність. Дівчата дивували нас східними танцями, чарівним співом, пристрасним танго, але особливо вразили глядачів своїм багатим внутрішнім світом.

Серед такого розмаїття краси та грації вибрати найкращу дівчину було дуже важко, адже кожна учасниця – талановита особистість, яка заслуговує на перемогу. Титул найгарнішої дівчини та корону переможниці цього горічного конкурсу краси «Міс філологічного факультету – 2011» здобула Ярина Добосевич. Журі визнало її найкращою з десяти учасниць. Проте ніхто з конкурсанток не пішов засмучений, оскільки кожна дівчина отримала титул («Міс екзотика», «Міс бікіні», «Міс фотомодель» та ін.). Першою віце-міс стала Віра Крачковська, Другою віце-міс – Наталя Василитчук, а титул «Міс глядацьких симпатій» здобула Юліана Скочилас.

Переможниця конкурсу Ярина Добосевич поділилася з нами своїми враженнями.

Як ти оцінювала свої шанси на перемогу у конкурсі?

Мені було складно оцінювати свої шанси, оскільки всі конкурсантки дуже симпатичні і достойні перемоги.

У кожній з них я бачила серйозну суперницю.

Ти розпочала підготовку до конкурсу значно пізніше від усіх інших учасниць, чи виникли в тебе труднощі із влиттям у колію конкурсу?

Так, звичайно, спочатку були деякі труднощі. Та згодом вони минули, завдяки підтримці учасниць та організаторів. Усі дівчата були дуже привітні й допомогли мені підготуватися до конкурсу, я навіть була здивована таким теплим прийомом.

Що означає для тебе перемога у цьому конкурсі?

Це просто нова сходинка, новий етап життя, досягнення ще однієї по-

ставленої перед собою мети.

Незважаючи на те, що такий захід на нашому факультеті був проведений уперше, він пройшов на високому рівні. З упевненістю можемо сказати, що свято вдалося, адже ніхто не залишився байдужим. Конкурс подарував усім присутнім безліч позитивних емоцій, приємних несподіванок, цікавих спогадів.

Сподіваємося, що організатори конкурсу подарують нам ще не одне таке свято.

Романія БУРАК
Мар'яна ЖИЧИЦЬКА

Зроби правильний вибір – обирай життя!

Починаєш палити, щоб довести, що ти чоловік. Років через тридцять з тієї ж причини намагаєшся кинути.

Жорж Сименон

Паління є однією із найпоширеніших шкідливих звичок для організму людини. Мільйони людей на планеті палять, хоча знають, що це є причиною багатьох захворювань, воно скорочує життя, призводить до передчасної смерті. Паління вражає не лише курців. Учені стверджують, що кожна людина страждає від пасивного паління.

Чому ж людина палить?

Результати досліджень свідчать, що багато курців набули цієї звички в підлітковому віці. Вплив старших товаришів і бажання бути схожим на дорослих спонукає молодь до паління. Цю згубну звичку важко перебороти, оскільки тютюновий дим містить нікотин, який спричиняє наркотичну залежність.

Що таке шкідливі звички?

Коли ми виконуємо якісь дії постійно, підсвідомо виникає бажання або необхідність робити їх знову – це є звичка. В одному із тлумачних словників подане таке визначення: “Стан рабської залежності від якоїсь звички або чогось, що може в психологічному чи фізичному плані сприяти появі залежності (наприклад, від якихось наркотичних речовин), причому вона настільки сильна, що неможливість її подолання серйозно травмує людину”. Паління дає нам щось, на що ми можемо розраховувати, одночасно навіюючи нам ідею, що все в наших руках. Людьми й обставинами ми не в змозі керувати, тоді як цигарки обіцяють нам спокій, затишок, задоволення, силу, впевненість, – і все це одразу.

Звички є важливим аспектом життя людини. Водночас, вони можуть бути корисними і шкідливими. Корисні звички підвищують працездатність, сприяють фізичному і психічному розвитку особи, зумовлюють

її активне довголіття. Чим швидше вони сформувалися, тим міцніше здоров'я, тим легше уникнути шкідливих звичок.

Коротка історія розвитку куріння

Куріння тютюну має майже 500-річну історію. Коли Христофор Колумб у 1492 році відкрив Америку, європейці відкрили багато нових рослин, серед яких був і тютюн. Незважаючи на заборону великого мореплавця, деякі з його моряків таємно привезли листя та насіння тютюну в Європу. Особливо популярним тютюн став в XVII – XVIII ст.

Нікотин є однією із найсильніших відомих нам отрут, які впливають на нервову систему. При згорянні сигарети він руйнується тільки частково, приблизно на 25%. Його вміст у диму цигарки – від 0,4 до 3 мг (лише 20% від загальної кількості). В недокурку залишається біля 5%, а інші 50% потрапляють у повітря приміщення, де курять. Фізична та психологічна залежність від нікотину розвивається набагато швидше, ніж від алкоголю.

Чому курці кашляють?

Головною причиною виникнення і розвитку “тютюнового” кашлю стають краплі дьогтю, що осіли в легенях. Речовини, що містяться в тютюновому диму, викликають запалення епітелію, що покриває дихальні шляхи. Це спричиняє підвищене виділення секретів та слизу, що викликає появу мокрот при кашлі.

Майбутнє покоління курців

Велика організована боротьба проти паління в багатьох країнах спричинила зменшення кількості курців. Та, незважаючи на це, зростає кількість молоді й жінок, які палять. Разом з цим підвищується ризик виникнення захворювань не тільки у самих курців, але й у майбутнього покоління. Паління завдає великої шко-

ди всім, але особливо молодому поколінню, організм яких знаходиться в процесі статевого дозрівання, тому паління може негативно вплинути на його нащадків.

Паління є не лише особистою проблемою кожної людини окремо, але й гострою соціальною проблемою, з якою пов'язане майбутнє всього людства.

Якщо ви зважили усі “за” і “проти” паління, то зробіть зусилля і облиште це діло, а хто не палить – не починайте його! Це також стосується алкоголю.

Можу дати кілька порад, як перестати палити:

1) Потрібно чітко визначити для себе причину, чому ви більше не будете палити. Також призначити термін, упродовж якого можна припинити паління (до 2 тижнів);

2) Необхідно твердо визначити день, коли ви перестанете палити раз і назавжди;

3) Якщо знайомі пропонують вам цигарку, відмовляйтеся.

Дехто намагається позбутися залежності від тютюну, скорочуючи кількість викурених цигарок. Та, на жаль, такий підхід ще жодного разу не давав бажаного результату.

Сподіваюся, нам вдалось переконати вас, що паління завдає великої шкоди нашому здоров'ю. Терпіння і сили у боротьбі зі шкідливими звичками!

Михайло КОКАЛЮК

День міста Лева

Я прив'язаний, Львово, до тебе, неначе трамвай,
у який добровільно запряжені леви з сумними очима.
Тільки рейками рук ти мене не тримай, не тримай;
краще ти в моїх споминах, Львово, подовше
затримайсь.

Приспів:

Пройде триста віків, поміняються триста плакатів,
триста левів помре, та залишиться хоч би один;
і цей Замок Високий як стояв, так і буде стояти,
і Франко як ходив, так по Львову і буде ходити.

Ще не раз посміхнеться заплакана юна трава,
коли буде асфальт піднімати своїми плечима.
Я закоханий в коней, та сам я неначе трамвай,
у який добровільно запряжені леви з сумними очима.

Сл. М. Пшеничний, муз. Олесь Дяк

Заспівай мені, Львово, востаннє (Останній бал)

Заспівай, заспівай мені, Львово, востаннє –
Щось так довго і тяжко триває фінал.
Третій день за вікном вже пустої кав'ярні
Чорні коні везуть попелюшок на бал.

Заспівай, заспівай мені, Львово, сумної –
Вже птахи лопотять під дахами крильми.
Я прийму твої скарги усі до одної
І розділить нас ніч назавжди ворітьми.

Ти не плач, не пускай блискавиці за мною,
Не жени своїх левів мені навздогін.
Я повернусь на мить у портреті святою,
Як чергова окраса для замкових стін.

Вже за північ давно, оніміли гітари,
Черевичок розбився, кришталь затонкий.
Так галантно до танцю ведуть комісари,
Для останнього танцю і Львів затісний.

Заспівай, заспівай мені, Львово, востаннє –
Щось так довго і тяжко триває фінал.
Третій день за вікном вже пустої кав'ярні
Чорні коні везуть попелюшок на бал.

Сл. і муз Н. Криничанки

Мій Львово

Уклін тобі, доземний, рідний Львово,
За те, що ти таким на світі є.
Де б не бував я, повертаюсь знову
До міста – Лева, бо воно моє.

Люблю тебе, мій Львово старовинний,
Я, завше тобі славу віщував.
Порив до волі – галицький, нестримний
Душі моєї спокою не давав.

Ти був завжди проводирем Свободи,
До правди і єднання закликав.
Ти еталоном був культури, моди,
Тебе, хто жив тут, рідним називав.

Твій древній дух дає мені насагу
До відданої праці, до життя.
Історія – вселя в мені відвагу,
Сучасність – вірний погляд в майбуття!

На світі міста кращого немає –
Мій Львів – моя ти гордість і любов!
Якщо кудись від'їду – твердо знаю,
Що неодмінно повернуся знов!

Сл. Б. Косопуд, муз. С. Петросян

підготувала
Катерина КУЧЕРОВА

Мої три світи: дійсність, життя, мрія.

Почну, мабуть, з того, що надягнувши окуляри та ув'язнивши свої очі за скельцями, я зрозуміла у наскільки різних світах я знаходжусь. І так, як модернізм та реалізм можна пояснити за допомогою шибки вікна, так і я, за допомогою своїх скелець зуміла віднайти різницю між дійсністю і своїм життям, життям, що є в мені.

Коли окуляри були вже на носі, усе стало одразу чіткішим та яснішим. І здається, що ж тут поганого? Стомлені та виснажені вирази облич, похмурі погляди, цінники на речах, що на них просто приємно подивитись, сміття у закутках, назви вулиць на будинках і тобі уже немає необхідності розпізнавати будинки, дерева, стежки.

Це дійсність – така проста і банальна, втомлива, а часом і нестерпна. Дійсність – це той світ, який або не можливо змінити, або це дуже важко. І для того, щоб хоч трішки ві-

дирватись від реальності, я створила власний світ. Для цього мені не треба було аж надто багато зусиль, я просто зняла окуляри.

І нехай усе нечітко і розпливчасто, але часто таким чином я відпочиваю від деталей.

Улюблена музика у навушниках, рюкзак на плечах, кеди і світ у його загальних рисах – це і є моє життя. Тоді я на хвилинку забуваюсь і поринаю у власні думки чи спогади.

Третій світ – мрія. У мене є багатьох мрій. Найважливіше, що зовсім недавно я усвідомила, що треба обдумувати свої мрії, бо вони і справді здійснюються. Але, мабуть, якщо мрія втілюється у життя, значить вона була необхідна й ще одному з моїх світів.

Отже, я виділю лише одну мрію. Моя мрія – стати листочком, що його б якась добра, дужа рука поклала між сторінки книги, на якій згодом

прочитала б мої думки про моє життя. Листочок засохне, а думки залишаться вкарбованими в те вічне, на що я витрачаю кожен свою стипендію.

Насправді ці світи, коли їх скласти до купи, створять у результаті дівчину з іменем Дарця, яка, надягаючи окуляри, намагається вловити кожен подих дійсності, знімаючи їх, залишається сам на сам із думками та емоціями, що викликає перший світ, а потім плавно переходить до світу, де мріє, щоб написане її рукою, колись все ж було прочитане.

Дарина ВОРОНОВСЬКА

На площі

На кам'яній площі пронизливо скиглить флейта. Саме скиглить, бо діду-флейтистові вже й самому до колько обридло те музикування. Він стирчить тут уже п'ять годин і бачить, що ніхто його не слухає. Але часом ще підводить сірий, невмерлої надії, погляд... І далі безперервно перебирає брудними пальцями по клапанах, творячи таким чином якусь примітивну радянську мелодію.

Від тої гри стає нудно усім, хто сидить на розпечених лавках у цей гіпнотичний час. Хлопець з дівчиною всілися під недіючим фонтаном і так завзято перебирають спітнілими пальцями одне одного, ніби від цього має запрацювати фонтан. Малому хлопчиськові набридло сувати іграшкового джила по ногах скульптури, і він щось щебече

до татка, який втупився в газету і, не відриваючись від "важливого" заняття, байдуже угукає у відповідь. Повітря зважніло і повисло серед барокових балконів і двох невідомо

ким полишених автівок. А сюрреальне сонце втомлено опустило жовті руки.

Люди поступово розходяться, навіть не розуміючи, що втікають від музичної катавасії. Знову їде дев'ятий трамвай. Уже третій дев'ятий за п'ятнадцять хвилин. Це нестерпно! Здається, що зараз таки прийде кінець світу і звідусіль прибіжать Свідки Єгови із шаленими радісними вигуками:

"Армагедон! Армагедон! Армагедон!"

Але, ні. Ніяких армагедонів сьогодні не буде, бо їде перший трамвай. З нього неквапом виходить дівча. Воно пахне гірським літом. А може, то й не дівча ніяке, а просто собі літо... Хто зна!.. – Отут-то дід, перериваючи дихання на рідкозубий усміх, розсипає по бруку легку джазову мелодію...

Пап пара-п пара-п пап-ра-ра-п...

Дівча їде прямісінько до нього

і опускає до капелюха дві гривні. Та дід цього зовсім не бачить. Він розливає тріпотливу музику по гарячій площі, закарбовуючи літній образ у старечій пам'яті. Білу сукенку хапає в обійми вітер і стрункий дівочий стан цютливо обертається проти нього. З будинку навпроти злітає голуб. На площі стоїть ромашковий аромат.

Пап пара-п пара-п пап-ра-ра-п...

Їде перший трамвай. За ним – дев'ятий, за ним знову перший, дев'ятий, перший, дев'ятий, перший...

Христина СОЛОВІЙ

ДУМИ

Вичерпую сонце, викидую м'яту,
Вдягнув куртку ночі і стрибнув у воду.
Колеса прив'язані, і човен паркований.
Всі зорі небесні чекають на старті,
Числа раховані й таблоїд заповнений,
Ідеї та шуми освячені солодом
Манера покаяння виє не знаючи,
Що все тіло вбите давно.

Хтось каже про сонечко,
Співає про зіроньки.
Кохає свою донечку,
Дарує їй пісеньку.

Лиш Бог один відає, чом сонце не виспане.
Лиш Він - той єдиний, що лічить зірки.
Ця зустріч спланована, і чаша наповнена
Вином.
Я не п'яний, та все ж я повинен іти...

Ростик ФЛЮД

МИЛОСТИНЯ

Коли яскраво світить ясне сонце
І всі радіють благородним днем,
Ніхто не бачить чоловіка,
Що простягає руку із жалем.
Він просить милості духа віри.
Він хоче бути бажаним завжди.
Людина хоче залишитися людиною!
Вона втомилася від самоти.

Ярина Рак

зі всіх отих балачок та моря трунків,
зі всіх почутих випадково та не дуже пісень
та нашвидко переглянутих газет із новинами,
зі всіх оголошень, котрі призвели наше місто
до проголошення себе перенаселеним
та окупованим;

зі всіх отих ночівель та довгих вештань
чужими містами, книжками та снами,
зі всіх похміль та фестивалів дійств,
маленьких вистав, що дуже добре
імітували справжнє життя;

з повені облич та ночей проведених
у порпанні в шухлядах та в собі;

з довгих років життя
у власних звичках та страхах,
під чиймось впливами
та дахами, перечікуваннями дощу
(часом говориш, що все в цім світі
якогось роду лише перечікування
дуже не такого дощу.
знаєш: я згідний).

зі всіх молитв та промов,
зі всього, що з нами було і є,
наче з пожежі, ми спромоглися
винести лише одну мантру,
котру промовляємо,
коли не може або заснути,
або рухатись далі:

ми досі є.

від неї стає моторошно
й добре.

і нам цього достатньо.
більше, мабуть, пан бог навіть не збирався
нам повідомляти
всіма твоїми плачами, вподобаннями
та присутністю в моєму житті.

Іван НЕПОКОРА

Підготували:
Соломія КОВАЛІВ
Арсеній БАРЗЕЛОВИЧ

Кохання це...

Кохання це...
Love is...

...з роками ставати
багатшими разом.

Кохання це...
Love is...

...просто бути
разом.

Кохання це...
Love is...

...впевненість, що вона
отримає листівку
в День Закоханих.

Кохання це...
Love is...

...робити "банальні"
речі разом.

Кохання це...
Love is...

...мова, якою
розмовляють
всі серця.

Кохання це...
Love is...

...щастя для двох.

Кохання це...
Love is...

...допомогти їй
у підготовці
до екзамену.

Кохання це...
Love is...

...те, що заважає
тобі зосередитись.

Кохання це...
Love is...

...різновид
магнетизму.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:
Юлія УСАТЮК

ВЕРСТКА ТА ДИЗАЙН:
Юлія УСАТЮК, Руслан ПІРУС

ЗАСНОВНИК: філологічний факультет
ЛНУ імені Івана Франка
ВИХОДИТЬ за підтримки декана,
студентського уряду та
профбюро студентів
філологічного факультету

Редакція може не поділяти
думку авторів публікацій.
За достовірність фактів відпо-
відають автори. У газеті
використані фотоматеріали та
ілюстрації з мережі Інтернет.